

1. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS MEGHATÁROZÁSOK

1.1. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (KMF) Intézményi Publikációtárának szabályzata (a továbbiakban szabályzat) meghatározza a II. Rákóczi Ferenc KMF Intézményi Publikációtárának működését, valamint szabályozza szervezésének és irányításának alapvető fogalmait, rendeltetését, feladatait, szerkezetét.

1.2. A II. Rákóczi Ferenc KMF Intézményi Publikációtára (a továbbiakban Publikációtár) egy elektronikus archívum, amely összegyűjti, rendszerezi, megőrzi a KMF alkalmazottai, valamint hallgatói által létrehozott online publikációkat, és biztosítja a dokumentumok (alkotások) publikációinak elektronikus formájához történő hosszú távú és állandó, ingyenes, teljesszövegű hozzáférést a Világhálón. A Publikációtár önarchiválás és archiválás útján bővül.

1.3. A Publikációtár a II. Rákóczi Ferenc KMF Apáczai Csere János Könyvtár és Információs Központ elektronikus állományának részét képezi. Teljes megnevezés angol nyelven – Repository of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Collage of Higher Education. A Publikációtár elérhetősége a Világhálón: <http://dspace.kmf.uz.ua:8080/jspui/>

1.4. Alapvető fogalmak:

- *szerező* – olyan természetes személy, aki alkotómunkájával létrehozott egy művet, valamint aki a szellemi tulajdonhoz kapcsolódó vagyoni jellegű jogokat birtokolja Ukrajna Polgári Törvénykönyvének, *A szerzői és kapcsolódó jogokról* szóló törvénynek, valamint egyéb törvénynek vagy szerződésnek megfelelően;
- *adattári gyűjtemény* – különböző eredetű tudományos, történelmi-kulturális értékkel bíró archivált dokumentumok összessége, és azok egyesítése egy vagy több tulajdonság (tematikai, szerzői, kronológiai, nominális, egyéb) alapján.
- *kizárólagos jog* – vagyoni jellegű jog; a kizárólagos jog egy vagy több természetes vagy jogi személy (jogtulajdonos) tulajdona lehet. A jogtulajdonos saját belátása szerint használhatja a szellemi tevékenység eredményeit, valamint engedélyezheti, vagy megtilthatja azok használatát más személyek számára.
- *adattári adminisztrátor* – az a személy, aki az anyagok archiválását végzi az intézményi Publikációtárban.
- *csatlakozási szerződés* (a szövegben ezután: szerződés) – olyan szerződés, melynek feltételeit a KMF határozza meg és amely csak a szerzőnek a javasolt szerződéshez történő csatlakozása útján jöhet létre. A szerző nem szabhat saját szerződéskötési feltételeket (Ukrajna Polgári Törvénykönyvének 634. tc. 1. pontja).
- *elektronikus kiadvány (publikáció)* – olyan elektronikus dokumentum, amelyben az információ elektronikus adatok formájában kerül tárolásra, továbbá amely átesett a

szerkesztői-kiadói gondozáson, és alkalmas a változatlan formában történő közlésre, valamint megfelelő hivatkozási rendszerrel rendelkezik.

- *elektronikus archívum (repozitórium, publikációtár)* – olyan tárhely, ahol különböző adatokat tárolnak és őriznek.
- *nyílt hozzáférés (open access)* – a művek olyan jellegű elhelyezése a Világhálón, amelyekhez a jogtulajdonosok hozzáférési engedélyt adtak; mindenki számára lehetővé teszi a tetszőleges időben történő és korlátozás nélküli hozzáférést.
- *szellemi tulajdonjogok* – az alkotásra vonatkozó jogok, amelyek magukba foglalják a kizárólagos felhasználási jogot és a személyes, nem vagyoni jellegű jogokat is;
- *tudományos kiadvány* – olyan kiadvány, amely tartalmazza az elméleti és (vagy) kísérleti kutatások eredményeit, valamint a kulturális emlékeket és történelmi dokumentumokat tudományosan előkészítve publikálja.
- *a szerző nem anyagi jellegű tulajdonjogai* – magába foglalja a szerzői jogot, a névhez kapcsolódó jogot, a sérthetetlenséghez, valamint az alkotás publikálásának jogát.
- *pre-print* – publikálásra előkészített anyag.
- *post-print* – olyan dokumentum, mely már átesett a szerkesztői javításokon, a bírálaton és hivatalosan publikálásra került.
- *önarchiválás (self-archiving)* – a tudományos munkák elektronikus változatának szerzők általi elhelyezése az elektronikus dokumentumok általánosan hozzáférhető adattárába (publikációtárába).
- *alkotás* – a szerző, vagy szerzők által az alkotó tevékenység eredményeként saját kezdeményezés, illetve megrendelés alapján vagy szolgálati kötelezettség végrehajtása során létrehozott mű, amely lehet:
  - irodalmi, oktatási, tudományos vagy egyéb jellegű írásbeli munka (könyvek, brosrák, cikkek, egyéb);
  - audiovizuális alkotások;
  - képzőművészeti alkotások;
  - fotográfiai munkák;
  - egyéb művek, elektronikus (digitális) formában létező, számítógéppel olvasható alkotások (Ukrajna Polgári Törvénykönyvének 433. tc., A szerzői és kapcsolódó jogokról szóló törvény 8. tc.).

1.5. A Publikációtár az alábbi dokumentumoknak (és törvényeknek) megfelelően kerül létrehozásra, valamint ezeknek megfelelően működik:

- A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Intézményi Publikációtáráról szóló szabályzat;

- Ukrajna törvénye *Az információról*;
- Ukrajna törvénye *A szerzői és kapcsolódó jogokról*;
- Ukrajna törvénye *Az elektronikus dokumentumokról és az elektronikus dokumentumforgalomról*;
- Ukrajna törvénye *Az információ védelméről az információs-telekommunikációs rendszerekben*.

2. A PUBLIKÁCIÓTÁR CÉLJA ÉS ALAPVETŐ FELADATAI

2.1. A Publikációtár összegyűjti, rendszerezi, és elektronikus formában tárolja a KMF tudományos és tudományos-pedagógiai alkalmazottainak, hallgatóinak alkotásait, nyílt hozzáférést biztosít az adott művekhez, biztosítja azok terjesztését a világ tudományos és oktatási közegében.

2.2. A Publikációtár fő feladatai:

2.2.1. Segíti a KMF oktatási, tudományos és innovációs tevékenységét az információhoz történő hozzáférés elősegítése és a tudományetika támogatása által.

2.2.2. Biztosítja a KMF tudományos, a tudományos-pedagógiai munkatársai, valamint a végzős hallgatók alkotásainak elektronikus formában történő központosított és hosszú távú megőrzését.

2.2.3. Segíti a KMF népszerűségének növelését a Világhálón.

2.2.4. Növeli a KMF tudományos-pedagógiai és tudományos alkalmazottai tudományos publikációinak idézettségét az általuk publikált művekhez történő szabad hozzáférés biztosítása által.

2.2.5. Tökéletesíti a tanszékek, a tudományos kutatóközpontok, valamint a KMF egyes munkatársai műveinek nyilvántartási rendszerét.

3. A PUBLIKÁCIÓTÁR IRÁNYÍTÁSA

3.1 A Publikációtár irányítását a publikációtári munkacsoport végzi, amelynek személyi összetételét a rektor hagyja jóvá a KMF könyvtára igazgatójának javaslata alapján. A munkacsoport tagjai a következők:

- a tudományos és nemzetközi kapcsolatokért felelős rektor-helyettes;
- az Apáczai Csere János Könyvtár igazgatója;
- a Puskás Tivadar Informatikai Központ igazgatója;
- a könyvtár publikációtári adminisztrátorai.

3.2 A KMF könyvtára a Publikációtár létrehozásának koordinátora és a fenntartási folyamat alapvető végrehajtója.

3.3 A technikai háttérért és a programtámogatásért, azok működőképességéért, a Publikációtár elektronikus dokumentumainak megőrzéséért a Puskás Tivadar Informatikai Központ felel.

3.4 A munkacsoport biztosítja a Publikációtár alapvető feladatainak végrehajtását, és dönt azokban a vitás kérdésekben, amelyek a szövegeknek a Publikációtárba történő felvételére vagy abból történő törlésére vonatkoznak, valamint meghatározza azon személyek körét, akik szövegeiket elhelyezhetik a Publikációtárban.

3.5 Szükség esetén a publikációtári munkafolyamatokba bevonhatók a könyvtár bármelyik részlegének munkatársai, a tudományos-kutatói részlegek, valamint az informatikai központ munkatársai és a tanszékvezetők is.

4. A PUBLIKÁCIÓTÁR SZERKEZETE

4.1 A KMF Intézményi Publikációtára, tartalmát tekintve, univerzális tudományos gyűjteménynek minősül. A publikációtár szerkezete a főkategóriákban található alkategóriákból tevődik össze és az alábbi művek típusait tartalmazza:

- a KMF munkatársai által a tudományos fokozat megszerzése céljából elkészített és megvédett értekezéseket, valamint azok téziseit;
- a KMF hallgatóinak diplomamunkáit;
- monográfiákat;
- a tudományos kiadványokban publikált tanulmányokat, cikkeket és téziseket (tudományos munkák gyűjteménye, a tudományos konferenciák anyagai, egyéb);
- tankönyveket, tanítási segédleteket, egyéb tudományos és tudományos-módszertani munkákat;
- különböző elektronikus kiadványokat (hanganyagokat, multimédiás, képzőművészeti műveket, nyomtatott kiadványok analógjait, egyéb).

4.2 A publikációtár tematikus szerkezetét a munkacsoport hagyja jóvá.

5. A PUBLIKÁCIÓTÁR TARTALMÁNAK BŐVÍTÉSE ÉS MŰKÖDÉSE

5.1 A KMF Publikációtára a Massachusettsi Műszaki Egyetem (Massachusetts Institute of Technology) által kidolgozott DSpace nyílt hozzáférésű program segítségével kerül létrehozásra, amely támogatja az OAI-PMH (Open Archives Initiative – Protocol for Metadata Harvesting) metaadat-csere protokollt, lehetővé téve ezzel az intézmény Publikációtárának a ROAT, OpenDOAR és egyéb nemzetközi nyilvántartásokba történő becsatlakozását.

5.2 A publikációtár tartalma a következő módon kerül bővítésre:

- *önarchiválás* útján (amikor a mű szerzője regisztrálódik a publikációtárba, és megfelelő jogosultságot kap; a publikációtár adminisztrátora egy héten belül ellenőrzi a benyújtott anyagokat és elvégzi azok nyílt hozzáférésbe történő áthelyezését; amennyiben a mű leírásában hibát észlel, azt visszaküldi a szerzőnek javításra);
- a publikációtári adminisztrátor általi *archiválás* útján (a szerző benyújtja a könyvtárnak a mű elektronikus verzióját a meghatározott formátumban a meghatározott követelmények betartásával; a publikációtár adminisztrátora egy héten belül ellenőrzi a benyújtott anyagokat, majd azokat szabad hozzáférésű formába helyezi át; amennyiben a mű leírásában hibát talál, azt visszaküldi a szerzőnek javításra).

5.3 Az összes meghatározott mű típusának formai előkészítését és azok állományformátumát a munkacsoport határozza meg a könyvtár igazgatójának javaslata alapján.

5.4 Az Intézményi Publikációtárba a szerző műve azt követően kerül elhelyezésre, miután beelegezett a megfelelő követelmények betartásába (lásd 1. számú melléklet). A szerződésben a szerző tanúsítja, hogy nem sérti harmadik személyek (azaz szerzők, vagy kiadók) jogait.

5.5 Kötelező rendben kerülnek elhelyezésre az Intézményi Publikációtárba azok a művek, amelyeket a KMF Tudományos Tanácsa kiadásra javasolt, akkor is, ha azokat más kiadók adták ki. Emellett a szerző előre köteles értesíteni a kiadót a KMF által támogatott nyílt hozzáférés elvéről, azon belül pedig a művek Publikációtárban történő elhelyezéséről, továbbá köteles figyelembe venni a fent említetteket a kiadókkal történő szerződéskötéskor.

5.6 A mű nem helyezhető el az intézményi publikációtárban, amennyiben az sérti a személyes és családi élet titkosságához való jogot, kárt okoz a társadalmi rendben, veszélyezteti a lakosság egészségét és erkölcsét, továbbá amennyiben az állam által bizalmasnak vagy titkosnak minősített információt tartalmaz.

5.7 A monográfiák, tankönyvek, módszertani kiadványok külön szerzői szerződés alapján kerülnek elhelyezésre (lásd 2. számú melléklet). A szerződésben a szerző tanúsítja, hogy nem sérti harmadik személyek (más szerzők és kiadók) jogait.

5.8 Amennyiben a mű társszerzőségben lett létrehozva, minden társszerzőnek el kell elfogadnia a szerződési feltételeket, és személyesen kell szerződést kötnie.

5.9 Amennyiben a kiadókkal olyan szerződés kötött, amely lehetetlenné teszi a teljes mű Publikációtárba történő elhelyezését, úgy annak csak a leíró része (címlap, tartalom, annotáció és bibliográfia) kerül archiválásra, valamint (amennyiben a kiadó részéről nem merül fel kifogás) a mű első oldala hivatkozással arra a forrásra, ahol a mű található, elérhető.

5.10 A Publikációtárba nem kerülnek elhelyezésre ideiglenes jellegű művek (reklámanyagok, broszúrák, stb.), vagy az olyan művek, amelyeket nem kerültek publikálásra: módszertani útmutatók,

a labormunkák elvégzéséhez készült útmutatók, didaktikai anyagok, jegyzetek és előadások prezentációi.

5.11 A művek Publikációtárban történő tárolásának időrendi keretei vagy határideje nem került meghatározásra.

5.12 A szerző kérésére a publikáció digitális formája eltávolítható vagy annak nyílt hozzáférése korlátozható. Bármely munka visszahívására irányuló kérelmet a Publikációtár adminisztrátorához kell elsődlegesen benyújtani.

5.13 Ha a tanszék vagy a kar tudományos tanácsa a szerző által a Publikációtárba küldött munkát nem megfelelő szintűnek ítéli meg, akkor a munkacsoport utasítja a Publikációtár adminisztrátorát a dokumentum eltávolítására.

5.14 Jelen szabályzat 4.1. pontjában megjelölt minden műnek a publikálást követő egy hónapon belül archiválásra kell kerülnie. Az egyéb művek archiválását a munkacsoport határozza meg.

Apáczai Csere János Könyvtár
igazgatója

Szamborovszkyné Nagy Ibolya

EGYEZTETVE:

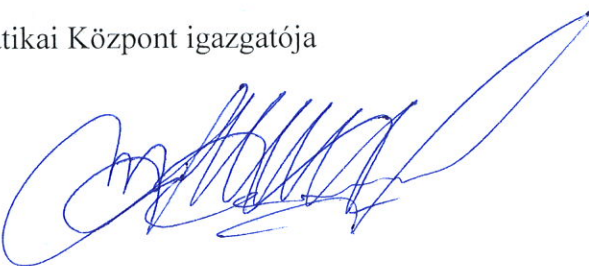
Tudományos és nemzetközi kapcsolatokért felelős
rektor-helyettes

Fodor Gyula

Puskás Tivadar Informatikai Központ igazgatója

Pallay Ferenc

KMF jogásza

Moca Andrij

JÓVÁHAGYVA:

a II. Rákcói Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa

2020. december 23-i ülésének 9. számú határozata alapján